

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת ערבית ואסלאם

ח סיון תשע"ה

26 מאי 2015

לכבוד,
מנהלי בית הספר
רכזי מקצוע
מורים לערבית ולעולם הערבים והאסלאם

חוזר המפמ"ר לערבית ולעולם הערבים והאסלאם – תשע"ה 2

תוכן עניינים:

	*ברכות ועדכונים
	א. חידושים בתשע"ה
עמ' 2	1. פיתוח חומרי למידה
עמ' 2	2. למידה משמעותית בהוראת הערבית והאסלאם
	ב. היערכות לתשע"ו
עמ' 3	1. עדכון אוצר מילים
עמ' 3	2. פרסום דגמי בחינות עתידיות
עמ' 3	3. מאמרי אקטואליה תשע"ו
עמ' 4	4. הודעה : החלטת ועדת מקצוע- תזכורת
עמ' 4	5. הכנס הארצי תשע"ו
עמ' 4	6. תחרות כרזות
עמ' 4	7. בחינות הבגרות בע"פ
עמ' 5	8. תקשורת עם ציבור המורים

ברכות לכל ציבור המנהלים, המורים והתלמידים. אנו נמצאים בסוף שנת הלימודים, בהזדמנות זאת ברצוני לאחל למנהלים ולמורי הערבית ועולם הערבים והאסלאם חופשה נעימה.

אשמח להיות עמכם בקשר בכל עת, באמצעות כתובת הדואר האלקטרוני:

sigsh5@education.gov.il

א. חידושים בתשע"ה

1. פיתוח חומרי למידה .

שנת הלימודים תשע"ה נפתחה לאחר סיום מבצע " צוק איתן" שהשאיר חותם על חיי כולנו .
אנו בהוראת הערבית והאסלאם פיתחנו חומרי למידה אשר שימשו את המורים והתלמידים במשך השבועיים הראשונים של השנה . חומרים אלה מפורסמים באתר מפמ"ר בקישור הבא:
http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/AgafPituachPedagogi/TochniyotLimudim/TalTzukEitan.htm

2. למידה משמעותית בהוראת הערבית והאסלאם.

הלמידה המשמעותית היא תהליך אותו מובילה המזכירות הפדגוגית כהמשך לעקרונות פדגוגיים :
עקרונות שיכולים לסייע לשנות את חוויית ההוראה- למידה ולהופכה למשמעותית יותר , תוך התייחסות ומתן מענה לרלוונטיות הלמידה לעולמם של התלמידים, מעורבות התלמידים בלמידה תוך התייחסות לשונות שבין התלמידים ולצרכיהם. וזאת באמצעות עקרונות המקדמים :
למידה פעילה, שעה פרטנית, למידת עמיתים, חומרי לימוד משלבים פדגוגיה דיגיטלית, השיח בכיתה, שילוב ערכים בלמידה, שילוב מיומנויות החקר...
הנחיות לביצוע פרויקט אישי כחלק מלמידה משמעותית מפורסמים באתר מפמ"ר בקישור :
http://cms.education.gov.il/educationcms/units/mazkirut_pedagogit/arabsafa/chomrylemida/chativaelyonahshlamal-3/proyect_ishi.htm
בנוסף ההשתלמויות המחוזיות והמקוונות בתחום הדעת ערבית ואסלאם נתנו כלים ורעיונות לקידום הלמידה המשמעותית בכיתה.
כמו כן המדריכה ללמידה משמעותית והמדריכים המחוזיים סייעו וימשיכו לסייע לכם בתהליך.

היערכות לתשע"ו

1. עדכון אוצר מילים.

מאגרי המילים פורסמו לראשונה בתכנית הלימודים של משרד החינוך לפני מספר שנים, במטרה ליצור בסיס אחיד של אוצר מילים שיילמד בכיתות לפי שכבות הגיל השונות, ויורחב בעזרת ספרי הלימוד וטקסטים שונים בכל שנה ושנה.

מאגרי המילים הורחבו לאחר שבבחינה מחודשת שלהם נמצא כי אינם מקיפים ומעודכנים דיים. המטרה הייתה ליצור יריעה רחבה ורלוונטית ככל האפשר של אוצר מילים שימש בסיס איתן להתמודדויות עם נושאי הלימוד השונים בהתאם לשכבות הגיל השונות.

יש להדגיש כי, **כל מאגר מילים של שכבת גיל מסוימת, מחייב לימוד של מאגרי המילים של שכבות הגיל הקודמות לו**, למשל: תלמיד כיתה ט' מחויב לדעת את מאגרי המילים של שכבות ז'-ט' וכן הלאה.

מאגר המילים של כיתה י' אינו כולל את המילים שהופיעו גם בחט"ב כפי שהיה במאגר הקודם. כאמור לעיל, תלמיד כיתה י' מחויב, מעתה, לדעת את מאגרי המילים של כיתות ז'-י'. מאגרי המילים נוקדו לטובת התלמיד. כמו כן, נוספו צורות הריבוי של שמות העצם ברוב המילים, צורת העתיד של פעלים מגזרות החסרים במאגרים של כיתות שטרם למדו אותן, וכן הובאו מספר תרגומים אפשריים למילים מסוימות וכד'.

אנו ממליצים ללמד את מאגרי המילים מתוך הקשרים, במשפטים או טקסטים, ולא כרשימת מילים מילונאית, העומדת בפני עצמה.

יש להדגיש כי מאגר זה מהווה רק בסיס לאוצר המילים הנדרש להבנת טקסטים בערבית מסוגים שונים, אי לכך, מן הראוי להרחיב את אוצר המילים הזה באמצעות קטעי אקטואליה ויצירות ספרותיות שונות.

חובת הלימוד של מאגרי המילים המעודכנים, הנלווים למסמך זה, תחול משנת הלימודים הבאה (תשע"ו).

אוצר המילים המעודכן יהווה תשתית להערכה (מבחנים, עבודות, הערכה חלופית ..) בכל שכבות הגיל.

אוצר המילים מופיע באתר המפמ"ר לנוחיות המורים והתלמידים.

למאגר מילים זה יצורף נספח שירחיב את אוצר המילים בתחום השיח הבין אישי.

2. פרסום דגמי בחינות עתידיות .

בשל השינויים העתידיים להתרחש בזמני בחינות הבגרות והיקפם, אנו נפרסם דגמי בחינות בגרות מותאמים לשינויים. השינויים הוצעו על ידי מורים במפגש "שולחן עגול", ויועלו לדיון ויאושרו בוועדת המקצוע. פרסום הדגמים יהיה לקראת תחילת שנת הלימודים תשע"ו.

3. מאמרי אקטואליה תשע"ו

קטעי עיתונות לבגרות: שני קטעי העיתונות לבגרות לשנת הלימודים תשע"ו הם:

א. ההפרדה בין הפקידים לפקידות

ב. העישון מזיק לעובר בבטן אימו

המאמרים מפורסמים באתר המפמ"ר ומצויים בחוברת קובץ המאמרים אשר נשלחה אישית לביתו של כל מורה המלמד בחט"ע.

בנוסף למאמרים אלה, המורה נדרשת/ת ללמד נושאי אקטואליה על פי שיקול דעתו/ה.

קובץ המאמרים יהווה מאגר שממנו ילקחו המאמרים בשנים הבאות.

4. הודעה : החלטת וועדת מקצוע -תזכורת.

החל משנת תשע"ז יתאפשר שימוש במילון ערבי-עברי בלבד.

5. הכנס הארצי תשע"ו

השנה אנו מקיימים את הכנס הארצי בסוף שנת הלימודים תשע"ו ולא באמצע השנה (חנוכה) כפי שנהגנו לערוך בשנים האחרונות. הודעה על כך תימסר בהמשך.

6. תחרות כרזות

זוהי השנה השנייה בה תחום הדעת ערבים ועולם הערבים והאסלאם פרסם תחרות עיצוב כרזות של תלמידים בהלימה לנושא השנתי "האחר הוא אני" ומטרתה עידוד לימוד השפה הערבית ותרבותה. מטרת התחרות :

- עידוד ערכי הכבוד ההדדי והסובלנות – בהלימה לנושא השנתי של משרד החינוך : "האחר הוא אני".
 - העלאת המודעות לאחר, לשפתו ולתרבותו.
 - עידוד "גאוות היחידה" של הלומדים.
- גם בשנת תשע"ו נמשיך במסורת הכרזות. הודעה על כך תימסר בהמשך.

הזוכים בתחרות הכרזות בשנת תשע"ה הם :

מקום ראשון – חט"ב זלמן ארן, גימנסיה "גן נחום", ראש"צ – איליי שלי, אליאן בשארי
מקום שני – עירוני ב' ע"ש יצחק רבין מודיעין – נעם לייפר, רוני חסידים, רביד ביטנר ועומר בנד
מקום שלישי - ביי"ס הרב תחומי למדעים ולאומנויות (עמל) חדרה – בארק דניאל .
התלמידים הזוכים בשלושת המקומות הראשונים קבלו תעודה ושי.

7. בחינות הבגרות בע"פ

בהמשך לרפורמה ולעדכונים בתחום הדעת, ברצוני להזכיר כי בחינות הבגרות בע"פ יערכו בתשע"ו לתלמידי יב', הנדרשים להיבחן בע"פ בשאלון 019205 , ובמידה והינם מעוניינים לשפר שאלון 019102 בכתב, הם נדרשים להיבחן באותו המועד גם בבחינה בע"פ. להזכירכם, תלמידי הרפורמה יבחנו בחינה אחת בכתב בהיקף של 70% . ו30% מציונם יוערך בהערכה בית ספרית מגוונת . רעיונות להערכה חלופית ניתן למצוא באתר המפמ"ר.

8. תקשורת עם ציבור המורים

א. לרשותכם עומד אתר המפמ"ר לערבית, המתעדכן באופן תדיר ואתם מוזמנים להיעזר בו. כתובתו :

ב. קבוצת הפייסבוק – "מפגש המורים לערבית", קהילת מורים ברשת.

קהילת המורים ברשת, באתר הפייסבוק של המורים לערבית היא קבוצה סגורה. כל המורים החברים בקבוצה זאת אושרו לפני כניסתם לקבוצה, בשל היותם מורים לערבית. אני רואה חשיבות בבניית קהילת מורים מתוקשבת שבה ניתן לפנות ולהתייעץ במגוון נושאים הקשורים לתחום הדעת. אני מזמינה את ציבור המורים לשלוח חומרי למידה, מערכי שיעור, מבחנים וכו'. חומרי הלימוד יפורסמו באתר המפמ"ר בשם המורה ששלח. בהזדמנות זו ברצוני להזמינכם להצטרף לקבוצת המורים שנפתחה בפייסבוק: "מפגש המורים לערבית". בקבוצה זו ניתן לחלוק עם האנשים את חומרי הלמידה, מצגות, מערכים ואף לנהל קהילת מורים מתוקשבת. הקישור לקבוצת הפייסבוק הוא:

<http://www.facebook.com/groups/457884247563146>

תודה על שיתוף הפעולה!

בברכת חופשה נעימה,

סיגלית שושן

מפמ"ר ערבית ועולם הערבים והאסלאם

העתקים:

- ד"ר ניר מיכאלי, יו"ר המזכירות הפדגוגית
- גב' דליה פניג, ס. יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
- מר משה זעפרני, מנהל אגף שפות
- ד"ר משה דקלו, מנהל אגף הבחינות
- גב' דסי בארי, מנהלת אגף החינוך העל יסודי
- המדריכים המחוזיים לערבית